

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ДЛЯ ЮНАЦТВА

Серія "Несекретна інформація"

ХВОРОБИ ВЕНЕРИ

Рекомендаційний бібліографічний покажчик

Київ 2005

Цей покажчик є черговим випуском серії видань “Несекретна інформація”. Він знайомить з колом інформаційних джерел, які висвітлюють актуальні проблеми, пов’язані з міжстатевими відносинами, поширенням у молодіжному середовищі хвороб, що передаються статевим шляхом (ХПСШ), а також методи їх лікування і способи запобігання ХПСШ.

Матеріал викладено в чотирьох розділах, у межах розділів – за алфавітом. Перший розділ пропонує інформацію про законодавчі акти України щодо венеричних захворювань. У другому та третьому розділах подаються анотовані описи книг, брошур та статей з періодичних видань, що висвітлюють проблеми ХПСШ, про які повинна знати молодь. Четвертий розділ знайомить із сайтами, де розміщено інформацію з питань поширення ХПСШ, їх лікування та профілактики.

Покажчик містить також допоміжні бібліографічні та фактографічні матеріали.

Рекомендовано бібліотечним працівникам, учителям, викладачам вузів, учням, студентам та іншим категоріям читачів.

Укладач Н.А.Мельник

Редактори: К.І.Тишкевич, Г.А.Данильчук

Відповідальний за випуск Г.А.Саприкін

Юні друзі!

Збереження здоров'я людини – віковична проблема, стрижнем якої є шлях до вільного, гармонійного розвитку особистості.

Протягом останніх років в Україні склалася якісно відмінна від попереднього періоду ситуація, обумовлена значним поширенням хвороб, що передаються статевим шляхом (ХПСШ). Нині багато молодих людей, замислюючись над тим, чи варто починати статеве життя, часто роблять вибір на користь тимчасового утримання або відстрочки до шлюбу. Причин для цього може бути багато, але найчастіше в основі вибору лежить відповідальне ставлення до себе, до свого здоров'я, турбота про здоров'я майбутньої сім'ї. У одних причиною утримання стає страх небажаної вагітності, в інших – побоювання заразитися ХПСШ, ВІЛ/СНІД; дехто керується своїми власними принципами, дотримується релігійних, культурних або національних традицій; хтось вважає себе не готовим до цього кроку; на чиюсь думку, стосунки між коханими не досягли того рівня, на якому секс є природним вираженням кохання.

На відміну від інших захворювань, ХПСШ у більшості випадків пов'язані з легковажною поведінкою (їх часто так і називають – “хвороби поведінки”). У науковій літературі зустрічається також паралельна назва ХПСШ – “венеричні захворювання”. До них належать сифіліс, гонорея, хламідіоз, трихомоніаз, генітальний герпес, гострокінцева кондилома та інші. На сьогодні відомо понад 40 збудників хвороб, що передаються статевим шляхом.

Мікроорганізми, які потрапили в організм людини, розмножуються і розвиваються самостійно. Зазвичай у людей, які захворіли на ХПСШ, усе відбувається за стандартною схемою: спочатку статевий контакт (без думки про наслідки і без засобів контрацепції), відсутність симптомів якийсь час, а через декілька днів, тижнів або років – розуміння того, що хворий.

Кожне захворювання має свої особливості, ознаки, для кожного медицина підбирає конкретні методи лікування. Але багато людей легковажно ставиться до лікування, найчастіше йдучи за порадою не до лікаря, а до друзів або до сумнівних спеціалістів. Це призводить до того, що кількість людей, які хворіють на венеричні хвороби, зростає.

Треба пам'ятати головне – у житті доводиться постійно робити вибір. Від вибору на користь здорового способу життя, відповідального ставлення до себе, без перебільшення, залежатиме ваше здоров'я і ваша подальша доля.

Розділ І. ВЕНЕРИЧНІ ХВОРОБИ І ЗАКОНОДАВСТВО

Деякі питання реєстрації, обліку та звітності щодо інфекційних хвороб: Постанова Каб. Міністрів України № 157 від 21.02.2001 р.¹

Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. зі змінами та доповненнями станом на 20 жовтня 2004 р. // Кодекси України.– 2004.– № 11.– С. 63.

“Ст. 133 Зараження венеричною хворобою.

1. Зараження іншої особи венеричною хворобою особою, яка знала про наявність у неї цієї хвороби, – карається виправними роботами на строк до двох років, або арештом на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до двох років, або позбавленням волі на той самий строк.

2. Дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені особою, раніше судимою за зараження іншої особи венеричною хворобою, а також зараження двох чи більше осіб або неповнолітнього, – караються обмеженням волі на строк до п'яти років або позбавленням волі на строк до трьох років.

3. Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили тяжкі наслідки, – караються позбавленням волі на строк від двох до п'яти років”.

Про затвердження Переліку особливо небезпечних, небезпечних інфекційних та паразитарних хвороб людини і носійства збудників цих хвороб: Наказ МОЗ України №133 від 19.07.1995 р.²

Про затвердження Тимчасових галузевих уніфікованих стандартів медичних технологій діагностико-лікувального процесу стаціонарної допомоги дорослому населенню в ЛПЗ: Наказ МОЗ України № 226 від 27.07.1998 р.³

Про захист населення від інфекційних хвороб: Закон України від 6 квітня 2000 р. № 1645-III. Розд. IV.⁴

Про заходи щодо профілактики випадків раннього вродженого сифілісу: Наказ МОЗ України № 14 від 17.01.2002 р.⁵

Про організацію дерматовенерологічної допомоги населенню України: Наказ МОЗ України № 207 від 30.12.1992 р.⁶

Про організацію лабораторної діагностики сифілісу в Україні: Наказ МОЗ України № 204 від 29.12.1992 р.⁷

¹ <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>

² Див. виноску 1.

³ Див. виноску 1

⁴ Див. виноску 1

⁵ Див. виноску 1

⁶ Див. виноску 1

⁷ Див. виноску 1

Розділ 2. БІДУ МОЖНА ПОПЕРЕДИТИ

Бжиська Ю. Статеве виховання, як невід’ємна частина морального виховання // Рідна шк.– 2001.– № 3.– С. 41-42.

Йдеться про таке суспільне явище, як сексуальна революція, що охопила Україну в 90-ті роки і сприяла утвердженню аморальності у сфері статевого спілкування. З одного боку, рівень розповсюдження ХПСШ великою мірою залежить від сексуальної поведінки населення. З іншого боку, не менш важливу роль у запобіганні поширенню захворювань відіграє доступність та ефективність служб, що займаються раннім виявленням та лікуванням хворих на ХПСШ.

Коломієць В.П., Талаєв К.О. Початок статевого життя: за і проти (що необхідно знати молодим людям) // Країна знань.– 2002.– № 7-8.– С. 52-53.

Автори наголошують на необхідності романтичних стосунків у молоді перед початком статевого життя і рекомендують юнакам та дівчатам відповідально ставитися до вибору партнерів, до планування своїх статевих стосунків на довготривалий період. Адже від вибору пари залежить і здоров’я, і подальша доля людини, бо, на жаль, ХПСШ “...хворіють не тільки бомжі та люмпени, а й цілком добропорядні громадяни”.

Отрицательный угол: Подросток: цена самоутверждения / Сост. С.М.Артюхов.– М.: Мол. гвардия, 1990.– 254 с.– (Компас).

Життя здебільшого пропонує людині досить непрості шляхи самоствердження: це боротьба проти несправедливості, вільна любов, подорожі “автостопом”... Чи є межа, яку не можна переступати ні за яких обставин? Про це розмірковують автори книги.

Проституция и преступность // Ред.-сост. Ю.М. Хотченков.– М.: Юридическая лит., 1991.– 304 с.– (Проблемы, дискуссии, предложения).

У книзі розповідається про причини і природу такого соціального лиха, як проституція; прослідковується безпосередній зв'язок цього явища з організованою злочинністю й окремими видами злочинів, поширенням венеричних захворювань, формуванням в окремої частини молодих жінок антигромадських поглядів та аморальних установок. На підставі соціально-правових, медико-психологічних досліджень, оперативних, слідчих і судових матеріалів уперше робиться

спроба підняти завісу “таємниці” над таким способом життя молодих жінок. Переконаливо доводиться, що проституція – це складний клубок причинно-наслідкових залежностей, що глибоко проникають у суспільство. “Проституція одночасно є однією з причин не тільки антигромадського, але і протиправного поведіння окремих осіб, причиною скоєння досить багатьох видів злочинів. До їхнього числа можна віднести сутенерство, залучення до проституції неповнолітніх, зараження венеричними хворобами”.

Плахтій П.Д. та ін. Статеве здоров’я юнаків та чоловіків / П.Д.Плахтій В.М.Коциба, Д.Ф.Іщук.– Кам’янець-Подільський: Медобори, 2002.– 114 с.

Сучасні діти та підлітки живуть у світі, зовсім не схожому на той світ, який відкривався перед їхніми ровесниками всього лише десять або двадцять років тому. І своє статеве життя вони починають раніше, ніж його починала тогочасна молодь. Тож тема цієї книги є для них дуже актуальною.

Видання складається з 14 розділів, один з яких називається “Небезпеки здоров’я людини, пов’язані з її неправильною статевою поведінкою”. У ньому наголошується, що “частим наслідком неправильної статевої поведінки юнаків та дівчат, які починають дошлюбне статеве життя, є такі венеричні захворювання, як сифіліс, гонорея, м’який шанкер, паховий лімфогранулематоз, трихомоніаз. Це інфекційні захворювання, які передаються, в основному, статевим шляхом. Причому ці хвороби можуть уражати організм одночасно.”

Розділ 3. ЗНАТИ БІЛЬШЕ, АБИ ЗБЕРЕГТИ ЗДОРОВ'Я

Головкина Т. Хламидии: 6 способов найти и обезвредитъ
// Здоровье.– 2001.– № 8.– С. 42.

Розглядаються шляхи зараження хламідіями та методи лікування хламідіозу. Деякі спеціалісти вважають, що ця хвороба зустрічається не рідше, ніж грип. “Але незважаючи на те, що хламідії викликають хворобу Рейтера, різні патології сечовивідних шляхів у чоловіків, матки та придатків – у жінок і найчастіше бувають винні в безплідді, більшість хворих навіть не здогадуються про причини свого лиха. А якщо і підозрюють, то не знають, як перевірити свої підозри. Методів діагностики хламідіозу стільки, що неважко й заплутатись. І кожен метод має свої плюси і мінуси”.

Гольдштейн Л.М. Поговоримо серйозно (із записок дерматовенеролога).– К.: Здоров'я, 1991.– 67 с.– (За здоровий спосіб життя).

У цій невеличкій книжечці немає вигадок. Усе, про що написано, відбувалося насправді, а автор був свідком і учасником описаних подій. Він розповідає про захворювання, пов'язані з аморальним способом життя, наводить випадки захворювань на гонорею, сифіліс, трихомоніаз, а також захворювань, що важко діагностуються. Не обминає автор увагою і знахарство, його шкідливі наслідки. Очевидно, декого ця книжка змусить замислитися над своїм ставленням до життя.

Зейдан О. Эра контрацепции // Здоровье.– 2000.– Авг.– С. 33.

Яких тільки контрацептивів не вигадали для жінок: пігулки, спіралі всіх форм та розмірів, ковпачки, діафрагми, губки, гелі. ...Але, як кажуть, немає меж удосконаленню, і тому провідні фармацевтичні фірми світу продовжують пошук більш зручних та ефективних засобів контрацепції. Проте і сьогодні не застаріла та “маленька жіноча хитрість”, якою, можливо, користувалася наша прамати Єва...”.

Исат Ю.А. Секс и любовь: 1000 замечательных советов.– Донецк: ООО ПКФ “БАО”, 2004.– 368 с.

Книга розглядає найбільш цікаві аспекти, що стосуються чоловіків і жінок – недосвідчених і досвідчених, які бажають оволодіти новими знаннями або удосконалити їх. Вона складається з 12 розділів. Радимо не обминути увагою розділи “Контрацепція” та “Хвороби Венери”. Перший містить інформацію, яку не варто

ігнорувати, оскільки вона набагато серйозніша, ніж може здатися на перший погляд: це корисні відомості про правила безпечного сексу. Серед них порада – не бути легковажними при виборі партнера для статевих стосунків. “Особливо важливо знати такі нюанси молодим людям, що мають невеликий досвід у сексуальному житті, або тим, хто тільки вступає в дорослий період життя”.

У розділі “Хвороби Венери” автор наголошує на серйозності теми. “Всі, хто коли-небудь зустрічався з цим, про це знають. Ті, хто ще не потрапляв у ці тенета, наївно вважають, що це їх ніколи не стосуватиметься. Якщо так – це просто чудово”. Але не виконуючи елементарних правил безпеки та гігієни, можна легко потрапити в пастку. Тому краще відкинути зайву самовпевненість і врахувати корисну інформацію. Добре, якщо вона вам не знадобиться.

Марков В.В. Основы здорового образа жизни и профилактика болезней.– М.: АСADEMIA, 2001.– 320 с.

Автор класифікує захворювання, що передаються статевим шляхом. Серед них класичні венеричні захворювання: сифіліс, гонорея, шанкероїд, лімфогранулематоз паховий, гранулема венерична; інші інфекції, які передаються статевим шляхом: хламідіоз, трихомоніаз, герпес, педикульоз, сверблячка з ураженням статевих органів; а також інфекції з переважним ураженням інших органів: гепатит, амебіоз, лямбліоз, сепсис новонароджених.

Мілявський А.І. Не відкладай майбутнє на завтра: Що треба знати про сифіліс.– 3-є вид., переробл. і допов.– К.: Здоров'я, 1998.– 28 с.– (Поради лікаря).

У брошурі висвітлюються причини виникнення та поширення сифілісу. Наводяться сучасні наукові відомості про збудника захворювання та шляхи проникнення його в організм людини; описуються ознаки сифілісу, а також заходи щодо особистої гігієни та загальної профілактики цього захворювання. “Великої шкоди завдають хворі, які з сором'язливості або з метою уникнення розголосу затаюють свої статеві чи побутові контакти, а хвороба в цей час прогресує...”. Ці люди стають рознощиками небезпечних хвороб. Такі дії тягнуть за собою не лише моральну, а й кримінальну відповідальність.

Навотны П. П. Женщинам о половых инфекциях / Пер. с англ. Ю.К.Мустафаева.– М.: КРОН-ПРЕСС, 1999.– 160 с.

Це видання про те, що необхідно знати і пам'ятати кожній жінці протягом статевого життя. У ньому представлено достовірну інформацію про найбільш розповсюджені захворювання, що передаються статевим шляхом: їхні симптоми, наслідки, діагностику, лікування та профілактику. Вміщено ряд цінних порад: що треба робити при зараженні, як правильно вибрати лікаря, як уникнути рецидивів і повернутися до активного статевого життя, а також як уберегти від інфекції майбутню дитину, якщо жінка вагітна.

Общие представления о венерических болезнях // Венеролог.– 2004.– № 10.– С. 14.

Стаття вчить: хвороби, які передаються статевим шляхом, – більш широкий термін порівняно з терміном “венеричні хвороби”. ХПСШ включають у себе венеричні хвороби і поділяються на класичні та нові. Класичні ХПСШ (венеричні хвороби) – це сифіліс, гонорея та ін. Нові ХПСШ – це хламідіоз, герпес, папіломи та ВІЛ-інфекція. До нових ХПСШ відносять хвороби кишечника, які передаються статевим шляхом (сверблячка, контагіозний моллюск).

Савченко И. Под знаком Венеры // Здоровье.– 2000.– Лип.– С. 50-51.

Автор пропонує інформацію для роздумів. Ведучи мову про захворювання на сифіліс, описуючи первинні ознаки захворювання, він попереджає: “Буває, що від такого добре вивченого захворювання і в наші дні помирають”.

Розділ 4. ІНТЕРНЕТ ПРО ВЕНЕРИЧНІ ХВОРОБИ

<http://www.medicus.ru/venerology/pats/>

“Посольство Медицини” – інформаційний медичний портал. Спеціалізується на медичному консультуванні з різних напрямів, серед яких і венерологія. Сайт містить інформацію про історію венеричних захворювань, статті з питань, які найбільше цікавлять користувачів ресурсу, а також надає можливість ведення діалогу в режимі “запитання-відповідь”. Мови сайту: російська, англійська.

<http://policlinica.ru/>

Сайт медичного центру “Євромедпрестиж”, лікувальна практика якого охоплює різні галузі медицини: урологію, гінекологію, венерологію, дерматологію та багато інших.

До послуг користувачів – електронна енциклопедія захворювань, статті про симптоми і перебіг ХПСШ. У рубриці “Запитання-відповідь” професійні лікарі здійснюють онлайнове консультування за медичними напрямками. У вільному доступі – статті фахівців з найактуальніших питань. Мови сайту: російська, англійська.

http://doctor.aznet.org/doctor/index_ru.htm

Портал “Віртуальний лікар” – азербайджанський Інтернет-ресурс, повністю присвячений ХПСШ. Сайт містить довідники, бібліотеку електронних видань, підбірку електронних посилань тощо. Мови сайту: російська, азербайджанська.

<http://www.venerologia.ru/>

Сайт створено колективом лікувально-профілактичного Центру з профілактики хвороб, що передаються статевим шляхом. Користувачі тут знайдуть інформацію про венеричні захворювання, отримають відповіді на запитання щодо їх класифікації, симптомів, діагностики та лікування. Матеріал викладено в доступній формі, в його основі – сучасна наукова література з венерології. Сайт також надає можливість отримати консультацію венеролога. Мови сайту: російська, англійська.

www.likar.info

Це потужний інформаційний медичний портал, присвячений актуальним питанням охорони здоров'я. Ресурс містить величезну довідкову систему, матеріали з різних аспектів медицини, дискусійні статті на актуальні теми, аналітичні матеріали. Серед величезної кількості інформації є й та, що стосується проблем поширення серед молоді ХПСШ, їх профілактики та лікування, а також правових аспектів проблеми. Сайт розраховано на всі категорії користувачів: як на тих, хто не має спеціальної освіти, так і на медиків. Мови сайту: українська, російська.

<http://www.pharmnews.kiev.ua/>

Електронна версія щомісячника “Аптека”. Головна увага приділяється фармацевтичному ринку України, новим лікам, що з’являються, та їх правильному вживанню. Серед вузькоспеціалізованої інформації зустрічаються статистичні та загальні інформаційні матеріали з питань поширення ХПСШ та протидії їм як в Україні, так і поза її межами. Функціонує електронна передплата на матеріали сайту. Мови сайту: українська, російська.

<http://www.bsmu.edu.ua/divisions/index.asp?chair=39>

Ця сторінка сайту Буковинського медичного університету присвячена історії кафедри шкірно-венеричних хвороб та туберкульозу. Створена у 1945 році, кафедра і сьогодні працює задля підготовки висококваліфікованих спеціалістів-медиків, які мають продовжувати боротьбу проти ХПСШ, а можливо, і подолати їх в Україні і у світі. Мова сайту українська.

www.venerolog.com.ru

“VENEROLOG on-line” – офіційний сайт Ростовського міського шкірвендиспансеру. Автори ресурсу спробували поєднати науково-популярну та професійну інформацію, пов’язану з діагностикою і лікуванням венеричних хвороб та інших ХПСШ. На сайті можна знайти новини, онлайн-консультації, відомості про методи лікування, російські нормативні акти з дерматовенерології тощо. Звертаємо Вашу увагу на такі корисні рубрики: “Ми відповідаємо на будь-яке ваше запитання, пов’язане з діагностикою та лікуванням ХПСШ”; “Основи самодіагностики”; “Практичні поради для тих, хто захворів”. Мова сайту російська.

<http://agat.aorta.ru/36.htm>

Електронний ресурс “Бібліотека популярних видань – Медицина”. Сайт містить популярну інформацію та статті про основні види ХПСШ, їхні симптоми та лікування. Наголошується на тому, що самолікування шкодить здоров’ю людини. Мова сайту російська.

www.herpes.ru

Сайт “Світ здоров’я” – це потужна інформаційна система, створена з метою профілактики інфекцій, що передаються статевим шляхом, зокрема герпесу і такого його різновиду, як генітальний герпес. На сайті розвиваються три основні програми: освітня, профілактична та соціальної реабілітації пацієнтів. Сайт відзначається простотою і доступністю, широким інформаційним наповненням, добре оформленою візуальною підтримкою матеріалів. Діє оперативна консультація “он-лайн”. Мова сайту російська.

ЦЕ НЕОБХІДНО ЗНАТИ

Наслідки невилікуваних ХПСШ:

- розвиток запальних процесів статевих органів як у чоловіків, так і у жінок, що можуть викликати порушення сексуальної функції (у тому числі імпотенцію);
- безпліддя, яке настає у 20-40% чоловіків та 55-85% жінок із невилікуваними ХПСШ;
- серйозні ускладнення під час вагітності, викидні, мертвонародження, народження хворих дітей;
- позаматкова вагітність;
- підвищений ризик раку шийки матки;
- хронічні (постійні) болі в статевих органах;
- підвищений ризик зараження вірусним гепатитом В.

КУДИ ЗВЕРНУТИСЯ ЗА ДОПОМОГОЮ

Якщо у вас є запитання щодо статевих стосунків, майбутнього шлюбу, засобів запобігання небажаній вагітності або профілактики інфекцій, що передаються статевим шляхом, ви завжди можете звернутися за консультацією до кваліфікованих фахівців.

Анонімні безкоштовні консультації. Тел.: (044) 451-51-41, 451-54-51.

Американо-Український медичний центр Св. Луки. м. Київ, пр-т П.Тичини, 16/2. Тел.: (044) 554-22-90, 554-22-91, 554-28-60.

Гаряча лінія телефону довіри. Тел. (044) 228-73-85.

“Геніта”. м. Київ, вул. Петропавлівська, 58. Тел.: (044) 237-56-65, 468-30-64.

Київська міська медична довідкова служба. Тел.083.

Київський шкірвендиспансер (безкоштовні консультації). м.Київ, вул. Чернігівська, 38/2. Тел. (044) 517-17-50.

Київський міський дерматовенерологічний центр. м.Київ, вул. Шовковична, 39/1, корп. № 2. Тел. (044) 224-62-75.

Київський міський шкірвендиспансер. м. Київ, вул. Саксаганського, 72. Тел.: (044) 289-57-96, 289-54-27.

Київський обласний шкірвендиспансер. м. Київ, вул. Жилянська, 126-а. Тел.: 245-7055, 225-53-36.

Київський шкірвендиспансер № 3. м. Київ, вул. Верховинна, 13. Тел. (044) 450-87-43.

Київський шкірвендиспансер № 4. м. Київ, вул. Островського, 48. Тел. (044) 276-50-73.

Київський шкірвендиспансер № 5. м. Київ, вул. Галицька, 6. Тел. (044) 434-46-82, 434-47-13.

Медичний центр “Дерматовенерологія”. м. Київ, вул. Ю. Коцюбинського, 14. Тел. (044) 486-28-17.

Медичний центр “Шанс”. м. Київ, вул. Кіквідзе, 18-а. Тел. (044) 284-79-87.

Медично-генетичний центр “Генетика”. м.Київ, вул. Косіора, 28/1. Тел. (044) 274-12-76.

Приватна клініка “Андромеда”. м. Київ, вул. Першотравнева, 5, оф. 34. Тел. (044) 235-81-24.

Телефонна лінія з питань контрацепції. Тел. (044) 212-49-92.

Центр планування сім’ї. Тел. (044) 456-13-46.

**ЕФЕКТ ВПЛИВУ ДЕЯКИХ МЕТОДІВ КОНТРАЦЕПЦІЇ НА ЗАХВОРЮВАННЯ,
ЩО ПЕРЕДАЮТЬСЯ СТАТЕВИМ ШЛЯХОМ, ТА ЇХ НАСЛІДКИ⁸**

Метод контрацепції	Хвороби, що передаються статевим шляхом (ХПСШ)		Пізні наслідки ХПСШ		
	Нижній відділ статевого тракту	Верхній відділ статевого тракту	Позаматкова вагітність	Безпліддя	Генітальний рак
Презерватив	Захищає від бактеріальних і вірусних ХПСШ	Захисний	Захищає від первинної і вторинної позаматкової вагітності	Захисний	Можливо захищає від раку матки
Діафрагма	Захищає від ХПСШ, що інфікують шийку матки	Захисний	Захищає від первинної і вторинної позаматкової вагітності	Захисний	Можливо захищає від раку матки
Сперміцид	Захищає від гонореї і хламідіозу	Захисний	Захищає від первинної і вторинної позаматкової вагітності	Захисний	Можливо захищає від раку матки
Контрацептивна губка	Захищає від гонореї і хламідіозу	Можливо захисний	Можливо захисний	Можливо захисний	Невідомо
Оральні контрацептиви	Різноманітний – сумнівний <i>на гонорею</i> , збільшує ризик хламідіозу	Захищає від ХПСШ, зменшує тяжкість запалення маточних труб	Захищає від первинної і вторинної позаматкової вагітності	Не визначений	Захищає від раку матки та яєчників
ВМЗ	Різноманітний – збільшує ризик бактеріального вагінозу	Збільшує ризик, особливо у перші три місяці після введення	Захищає від первинної і вторинної позаматкової вагітності	Збільшує ризик	Невідомо

⁸ За даними Г.Ф.Келлі

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

Калюжна Л.Д. Гречанська Л.В. Асоціації інфекцій, що передаються статевим шляхом, у ВІЛ-інфікованих // Укр. журн. дерматології, венерології, косметології.– 2004.– № 1.– С. 78-80.

Бабюк И.А. Система нравственно-полового воспитания молодежи, как новый этап в профилактике ВИЧ-инфекции и других венерических болезней // Дерматология и венерология.– 2004.– № 3.– С. 67-70.

Бабюк І.О., Седнів В.В. Проблеми сексуального здоров'я молоді родини: соціальні, психологічні та медичні аспекти. Вип. 6.– Донецьк, 1998.– 141 с.– (Сексуал. здоров'я молоді.).

Баттон Д. **Стать ближе: Секс, любовь и здравый смысл** / Пер.: Т. Иванова, А. Иванов.– М.: ТОО Центр «ПРО», 1995.– 223 с.– (Любовь, семья, дети).

Безпалько В.В. Захворювання, що передаються статевим шляхом, та їх профілактика / Кам'янець-Поділ. держ. ун-т каф. анатомії і фізіології людини та валеології.– Кам'янець-Поділ.: Абетка-НОВА, 2003.– 32 с.

Берн Э. **Секс в человеческой любви** / Пер. с англ. М.П. Папуш.– М.: АСТ, 1997.– 352с.– (Классики зарубеж. психологии).

Біду можна попередити: досвід профілактики поширення ВІЛ/СНІДу і хвороб, що передаються статевим шляхом, серед жінок секс-бізнесу / МОЗ України; ПРООН – Б.М., 1999.– 24 с.

Генітальні інфекції у сексуально активних підлітків / В.І.Пирогова, А.П.Коник Лубна Хурані Амір // Буков. мед. вісн.– 2000.– № 2-3.– С. 113-115.

Горелова О.В., Аковбян В.А., Фидаров А.А. Сексуальное поведение подростков, больных инфекциями, передаваемыми половым путем // Вестн. дерматологии и венерологии.– 1999.– № 4.– С. 19-20.

Горелова О.В., Фидаров А.А. Сексуальное насилие над подростками – причина распространения инфекций, передаваемых половым путем // Вестн. дерматологии и венерологии.– 1999.– № 2.– С. 16-17.

Дащук А.М., Петров Б.Р. Клиническая дерматовенерология.– Х.: Основа, 1995.– 136 с.

Мавро І. Гірки ягоди розпусти // Мед. газ. України.– 1999.– № 12.– С. 4.

Методи та засоби формування практичних навичок та професійних вмінь на кафедрі шкірних і венеричних хвороб / О.В.Буянова, О.Д.Александрук // Галиц. лікар. вісн.– 2004.– № 2.– С. 117-118.

Нагорна А. М., Беспалько В. В. Репродуктивне здоров'я та статеве виховання молоді.– К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2004.– 407 с.

Нешков Н.С., Нешкова А.Н. Гонорея и половая функция.– Луганск: Світлиця, 1999.– 107 с.

Підлітки і венеричні хвороби // Ваше здоров'я.– 1999.– № 30.– С. 7.

Плахтій П.Д., Коциба В.М., Іщук Д.Ф. Статеве виховання в профілактиці абортів і венеричних хвороб: Донецьк. Обл. центр соц. служб для молоді. Вип. 1.– Донецьк, 1999.– 34 с.

Самойлова Э. С. Устрани причину – победишь болезнь (ИППП – бич современного человека).– Белгород: Крестьянск. дело, 2001.– 120 с.

Серорезистентний сифіліс: діагностика, лікування, профілактика / Укр. центр наук. мед. інформації і патентно-ліценз. роботи / Уклад. Г. І. Мавров.– Х.: Факт, 2002.– 23 с.

Шкірні та венеричні хвороби / Г.І.Лобановський, Л.І.Зелінська, М.М.Лебедюк, В.П.Федчук; Одес. держ. мед. ун-т.– О.: АстроПринт, 2000.– 90 с.

СЛОВНИК ТЕРМІНІВ І ПОНЯТЬ

Безпліддя – стан людини (як чоловіка, так і жінки), нездатної давати потомство.

Викидень – недоношений плід, народжений внаслідок перерваної вагітності; передчасне припинення вагітності.

Герпес статевих органів – інфекційне захворювання слизової оболонки статевих органів людини з характерним висипом групових кульок.

Гонорея – венеричне захворювання, викликане мікробом гонококу. Як правило, це результат статевих стосунків. Виявляється як запалення сечостатевих органів.

Гранулема венерична (донованоз) – хронічна, повільно прогресуюча венерична хвороба, яка передається статевим шляхом. Виявляється як припухлість під шкірою в ділянках рота та статевих органів.

Імунітет – протидія організму збудникам інфекційних хвороб та отрутам.

Кандидоз – грибкове захворювання слизових оболонок і шкіри сечостатевих органів, викликане дріжджовими грибами “*CANDIDA*”.

Кольпіт (вагініт) – запалення слизової оболонки піхви, збудником якого є мікроби: стафілококи, стрептококи, трихомонади та інші.

Кондилома гострокінцева – бородавчасте новоутворення, при якому в епідермісі або у слизовій оболонці, що його вкриває, спостерігається значний акантоз з подовженням і потовщенням епітеліальних сосочків.

Кондилома широка – гіпертрофічна папула, що виникає як вияв вторинного рецидивного сифілісу, зазвичай у ділянці заднього проходу, і характеризується широкою основою і мацеровою поверхнею.

Контагіозний молюск – вірусне захворювання, збудник віспяної групи, передається статевим шляхом. Виявляється як дрібні вузлики в ділянці геніталій.

Лобковий педикульоз – захворювання, збудник якого – лобкові воші. Передається статевим шляхом.

Мікоплазмоз – клас мікроорганізму, що паразитує у клітині організму і суттєво впливає на її життєдіяльність.

М'який шанкер – самостійна венерична хвороба, яка є наслідком первісного сифілісу.

Позаматкова вагітність – стан жінки в період розвитку в її організмі зародка плоду поза маткою, тобто в іншому органі статевій системи. Така вагітність не може нормально розвиватися і видаляється з організму жінки хірургічним шляхом разом із органом, у якому запліднилася яйцеклітина.

Сифіліс – хронічна венерична хвороба з нахилом до рецидивів специфічного запалення в будь-якому органі з поступовим зростанням важкості ураження.

Статеве життя – складний комплекс процесів – соматичних (тілесних), психічних та соціальних, в основі яких лежить статевий потяг. Служить для продовження роду, а ще як духовне спілкування між чоловіком та жінкою.

Статеві органи – органи розмноження, які бувають внутрішніми і зовнішніми і відносяться до ендокринної системи організму.

Твердий шанкер – первинний вияв сифілісу.

Трихомоніаз – захворювання, збудником якого є джгутикові бактерії. Вони виявляються у сечостатевому тракті і можуть бути причинами таких хвороб, як вагініт, уретрит, цистит та інші.

Уреаплазмоз – захворювання, викликане мікроорганізмом “*UREAPLASMA*”. Виявляє свої патогенні властивості тільки при зниженні імунітету організму.

Хламідіоз – інфекція, що передається статевим шляхом. Викликається мікроорганізмом “*CHLAMYDIA TRACHOMATIS*”, що має унікальний життєвий цикл, який полягає в послідовній зміні форм.

ХПСШ – хвороби, що передаються статевим шляхом.

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Розділ 1. Венеричні хвороби і законодавство.....	4
Розділ 2. Біду можна попередити.....	5
Розділ 3. Знати більше, аби зберегти здоров'я.....	7
Розділ 4. Інтернет про венеричні хвороби.....	10
Додаток 1. Це необхідно знати.....	12
Додаток 2. Куди звернутися за допомогою.....	13
Додаток 3. Ефект впливу деяких методів контрацепції на захворювання, що передаються статевим шляхом, та їх наслідки.....	14
Додаток 4. Додаткова література.....	15
Додаток 5. Словник термінів і понять.....	17

Науково-виробниче видання

ХВОРОБИ ВЕНЕРИ

Укладач Наталія Андріївна Мельник

Комп'ютерна верстка В.М. Кучерявої, О.О. Сьомки

Підписано до друку 15.11.2005. Зам. № 62. 20 стор. Тираж 60 пр.

Державна бібліотека України для юнацтва,
01057, м.Київ, просп. Перемоги, 60

<http://www.4uth.gov.ua>

E-mail: inform@4uth.gov.ua